

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Debrecen: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Magyarországon kívül: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Kiadó laptulajdonos:

Rudnyánszky Gyula. László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Talmi istennyila.

(A belügyminiszteri rendelet.)

— augusztus 8.

A városházába beült a menydörgős menykő.

No de ne tessék megijedni. Csak Kristóffy uram küldte meg a ma nap-ság nem szokatlan megsemmisítő rendeletet.

Talmi menydörgős menykő, a mely nem tett kárt sem állatban, sem emberben.

A város június 28-án tartott közgyűlésének adót és ujoncot megtagadó, hazafias határozatát semmisíti meg a mindenáron nőni akaró ekszcenciás törpe.

A rendelet érdemlett sorsban részesül, a mennyiben Kovács József polgármester a kedves kis iratról jelentést tett Domahidy Elemér főispán-nak, azzal a megjegyzéssel, hogy a törvénytelen rendeletet tudomásul nem veheti.

Valószínűleg rendkívüli közgyűlést hívnak össze ez ügyben, a melyen a határozatot megismételvén, a nagyzás deliriumában cikázoló minis-ter urat egyuttal kellő leckében részesítik az alkotmány és törvényesség nem egészen fölösleges tudományából.

A rendelet különben — bár a reávesztegett tért igazán sajnáljuk — itt következik egész terjedelmében:

Debrecen sz. kir. város közönségének. 72365—1905—II. b. Folyó évi június hó 28-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésében 180—2273 sz. a hozott és a vármegye főispánjának az 1886. XXI. t. c. 57. §. b. k. pontján alapuló rendelkezése folytán a város polgármestere által folyó évi július hó 7-én 2384—eln. sz. a. kelt jelenléssel hozzám felterjesztett véghatározatban egyebek közt kimondta, hogy a jelen kormány-nak semmi nemű adót és ujoncot rendelkezésére nem bocsát, illetőleg, hogy a törvényhozás által meg nem szavazott adók beszédésétől és beszoigáltatásától, valamint a törvényhozás által meg nem szavazott ujoncok előállításától — vagy az 1888. XVIII. t. c. ben megjelölt eseteleményeknek bármiképpen való előmozdításától is a város tisztviselőit és alkalmazottjait eltiltja.

A közgyűlési határozatnak most megjelölt részét az 1888. XXI. t. c. 10. §-ában adott jogom alapján törvényszerű felülvizsgálat alá vevén: ezeket hivatalos elődömnök 1903. évi 97c22 sz. a. kiadott körrendeleté-

ben, valamint Szeged sz. kir. város közönségéhez 99604—1903. sz. a. Debrecen sz. kir. város közönségéhez 102317—1903. sz. a. rendeleteiben foglalt, illetőleg az alább felsorolt indokoltól ugyancsak a már fentebb idézett az 1886. XXI. t. c. 10. §. alapján, mint törvénybe ütköző rendelkezéseket a pénzügy-miniszter s a honvédelmi miniszter urakkal egyetértőleg megsemmisitem. Ugyanis az 1886. XXI. t. c. 18. § a szerint: „a törvényeket és a kormány-nak a törvényhatóság hoz intézett rendeleteit a törvényhatóság területén a törvényhatóság hajtja és hajtja végre”. A 19. §. megállapítja, hogy a törvényhatóság, mely esetekben írhat fel egyes kormányrendeletek ellen a végrehajtás előtt: továbbá felsorolja az azonnal és feltétlenül teljesítendő és végrehajtandó miniszteri rendeleteket, melyek ellen csak a végrehajtás után kereshető orvoslás a képviselőháznál. Végül a 20. § akként rendelkezik, hogy „ki vétetnek a végrehajtás kötelezettségének szabálya alól az országgyűlés által meg nem szavazott adó tényleges behajtására vagy meg nem ajánlott ujoncok tényleges kiállítására vonatkozó rendeletek”.

Az 1886. XXI. t. c. most idézett §-ában lefektetett, illetőleg régiebb törvényeikből átvett ama rendelkezés, mely „az országgyűlés által meg nem szavazott adó tényleges behajtásra, vagy meg nem ajánlott ujoncok tényleges kiállítására vonatkozó rendeletek végrehajtásának megtagadását teszi a törvényhatóságok jogává, illetőleg alkotmányos köteletségévé, igen fontos és becses alkotmányjogi biztosíték. De e rendelkezésnek, mely a végrehajtási kötelezettség általános szabálya alól való két kivételt állapítja meg, s mely világosan csak a tényleges adóbehajtásra s a tényleges ujonc-szállításra vonatkozik, sem szavai, sem célzata nem teszik megengedhetővé, hogy a törvényhatóság e §-ra támaszkodva törvényes hatáskörét messze túlhaladó önrendelkezési jogot vehessen igénybe. Ami „az országgyűlés által meg nem szavazott adó tényleges adóbehajtására vonatkozó rendeletek” végrehajtását illeti, mindenek előtt megjegyzem, hogy ily tartalmu rendelet nem csak, hogy nem lett kibocsátva a kormány által, de a pénzügyminiszter urnak 1904. év december hó 30-án 4080. sz. a. kiadott jelenleg is érvényben álló rendelete a közadóknak, a közadók módjára beszedendő követeléseknek és egyéb követeléseknek végrehajtás utján való behajtása általában beszüntette. Midőn tehát a közadók behajtása, nem elrendelve, de épen beszüntetve lett: a törvényhatósági határozat, a menyiben, az a meg nem szavazott közadók tényleges végrehajtására vonatkozó tiltó rendelkezéseket is tartalmazna, voltaképen tárgyaltan.

Azok a rendelkezések pedig, melyek az adófizető polgárok által önként befizetni szándékoló adók elfogadását, illetőleg az elfogadott adók beszállítását tiltják el, nyilván törvénybe ütköznek.

Mert az a törvényes tilalom, hogy költségvetés, vagy az azt pótló törvényhozási felhatalmazás hiányában, az állami adókat behajtani nem szabad, a közadók kezeléséről szóló törvények alább felsorolt rendelkezéseit nem érinti. Az 1883. XLIV. t. c. 42 § a az állami adók beszédését köteletségévé teszi a községeknek (városoknak.)

Maga a beszédés mely a jelenlegi viszonyok között kizárólag csak az önkéntesen fizetni kívánt adóösszegek elfogadására szorítkozik — egyáltalán nem behajtási eselekmény, hanem egy olyan bármintő körülmények között sem szünetelő kezelési eljárás, mely a költségvetésen kívüli állapottól teljesen független.

Nem tartható fenn a törvény hatósági határozatnak ide vonatkozó betiltó rendelkezése azért sem, mert az adó be fizetések nem csak, folyó részletekre, hanem részben a multévekről származó hátralékok törlesztésére is történnek, ezekre pedig az államnak tekintet nélkül költségvetésen kívüli állapotra — törvényesen megszerzett oly feltétlen követelési joga van, a mely jognak felülbírlására, — illetőleg korlátozására a törvény hatóságok nem jogosítvák — sőt ellenkezőleg 1883. év XLIV. t. c. cikk 39. §-ának határozott rendelkezése szerint minden beszédésre hivatott szerv, tehát a községek (városok) is kötelesek, minden részlet fizetést feltétlenül elfogadni, és pedig annyival inkább, mert az önkéntes adófizetők a a befizetések el nem fogadása által esetleg megfosztatnának az 1883. XLIV. t. c. 41. §-ában biztosított azon joguktól, hogy törvényen, alapuló adótartozásaikat fizetési kötelezettség nélkül és egy vagy több évnegyedre előre is leróhassak és a törvényben biztosított kamat megtérítési kedvezményben részesülhessenek, minélfogva az ily önkéntes adófizetőkkel szemben adójuk el nem fogadása indokolatlan jogsereimet is anyagi károsodást okozna. Ami pedig az önkéntesen befizetett állami adóknak beszoigáltatási tilalmát illeti, a törvényhatósági határozatnak ide vonatkozó része az alábbiak szerint szintén törvénybe ütközik.

Ugyanis az 1883. XLIV. t. c. 44. § a szerint a közadók fejében átvett pénzek sem községi, sem más célokra nem fordíthatók. A 46. §. szerint a községi és városi adóhivatalok havonként kötelesek a beszedett adót a kir. adóhivatalba beszoigáltatni. A 46. §. szerint az adók beszédésével és beszállításával megbízott községi, (városi) községek a beszedési és beszállítási teendők körül tanúsított hanyagságukért pénzbírságban marasztalandók el, illetőleg fegyelmi eljárás alá esnek. — Végül a 47. §. szerint a beszedett adóknak és egyéb tartozásoknak a királyi adóhivatalba beszoigáltatásáért első sorban az illető községek második sorban a község (város) is anyagilag felelősek. Habár a város közönségének kezdetben idézett közgyűlési határozatában — nincs is világosan kifejezve, — hogy a ható-

A legkiválóbb tanácsok és orvosságok mint hathatós szert
hurutos bajainál, uymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emellásérvágyat és testhelyet, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó be miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úreszenként 4—kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg átutott ceggel legyenellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

sági közreműködés eltiltása az állításra önként jelentkezéssel — szemben követendő eljárásra is vonatkozik-e ugy mégis azon nyilatkozatából, hogy semminemű ujoncot nem hajlandó a kormány rendelkezésére bocsájtani, azt kell következtetnem, hogy az állításra önként jelentkezőkre is kiterjed.

Valamennyiben tehát a törvényhatóság határozata tényleg az állításra önként jelentkezőkre is kiterjedne: határozatának ide vonatkozó részét is meg kell semmisíteni.

Mert az 1886. XXI. t. cikknek ezen leiratom során többször idézett 20 § a csakis a meg nem ajánlott ujoncok tényleges kiállítására vonatkozó rendeletek végrehajtásának megtagadására nyújt törvényes alapot, a mely irányban azonban a kormány részéről intézkedés szintén nem tétetett, tehát a végrehajtásnak megtagadásáról sem lehet szó.

Az ujoncok „tényleges kiállítására” alatt csakis az 1889. VI. törvények 17 ik § a) és b) pontja alatt említett cselekményeket kell érteni. Az 1889. VI. t. c. 16. és 17. §-ának d) pontja szerint a véderő kiegészítésének egyik módjaként megállapított és a jelentkezők szabad elhatározásától függő önkéntes belépés körüli hatósági segítség azonban a meg nem ajánlott ujoncok tényleges kiállítására irányuló tevékenységnek egyáltalán nem tekinthető. Ennélfogva az önkéntes belépéshez szükséges hatósági közreműködést a város az erre illetékes hatósági közegeknek annál kevésbé tilthatja el, mivel az önkéntes belépés az 1889. VI. t. c. 22. §. és következő §-ában biztosított oly joga az állam polgárainak, amelynek gyakorlásában őket a törvényhatóságok törvényes alapon egyáltalán nem korlátozhatják, már azon okból sem, mivel ezáltal azok, akik a katonai szolgálatot esetleg életpályául választják, vagy a kiknek magánviszonyai a tényleges szolgálati kötelezettség mielőbbi kitöltését teszik szükségessé, súlyos és indokolatlan jogsérelmet szenvednének.

Igaz ugyan, hogy az 1889. VI. t. c. 22. §. ötödik bekezdése szerint „azon hadköteleseknek, akik korosztályuknál fogva a sorozásra már felhívtak, a fősorozás ideje alatt az önként belépés nem engedtetik meg.” Minthogy azonban a törvény világos rendelkezése szerint a tilalom az ujoncállítás alatti nem pedig előtti időre vonatkozik, jelenleg pedig az utóbbi eset forog fejen: az önként jelentkezők részére szükséges belépti bizonyítványok kiállításának megtagadása törvénybe ütközik. Végül minthogy az 1886. XXI. t. c. 19. §. harmadik bekezdése

szertint, — „a szabadágos és tartalékos katonák berendezését tárgyaló kormányrendelet csak a végrehajtás után szolgálhat közgyűlési vita és határozat tárgyul”, s minthogy az 1888. XVII. törvények 1. § a értelmében a tartalékosok és a póttartalékosok 6 felsége parancsára a törvényben közelebből körülírt módon — tényleges szolgálattól visszafarthatók, illetőleg behívhatók az ide vonatkozó a törvény értelmében azonnal feltétlenül végrehajtást igénylő kormányrendelettel szemben való ellenszegülés, illetőleg a tartalékosok és póttartalékosok behívójegyei kézbevitésének esetleges megtagadása a törvény rendelkezésébe ütközik.

A közgyűlési határozatnak fentiek szerint a törvények világos rendelkezésébe ütköző részeit a felsorolt indokok alapján meg kellett semmisítenem.

Együttal kijelentem, hogy a menynyi-bei a város polgármestere, illetőleg tanácsa a jelen rendelettel megszüntített közgyűlési határozatnak végrehajtása iránt (az 1886. XXI. t. c. 5 § illetve 57. § a ellenére) érdemlegesen intézkedett volna, ez az intézkedés immár tárgytalannak és szintén semmisnek tekintendő. Végül megjegyzem, hogy a határozatnak az a része, mely szerint a városi tisztviselőket érhető sérelmek orvoslása lett kiállítás helyezésére általános ságba tartott rendelkezéséről fogva ez idő szerint kormányhatósági felülbírálat tárgyát nem képezhet; a mennyiben azonban ezen határozatnak gyakorlati megvalósítása iránt később konkrét határozat hoztaték, ezt annak idején törvényszerű érdemleges felülvizsgálat alá fogom vonni. Budapest, 1905. évi augusztus hó 1 én Kristóffy s. k.

Politikai hírek.

— Választási mozgalmak a II. kerületben. Budapesti jelentik: Múltán a főváros második kerületében a hol Nyiri Sándor lemondását várják, a Bánffy párt Dr. Lentl Adolf jelölésével már zászlót bontott a kerületi függetlenségi párt is szervezkedik. A függetlenségi párt hívei minden kedden este 8 órakor az iskola utcai 44. sz. a vendéglőben összejövetelt tartanak. A szabad polgári párt, a mely a közszéki ellenzékét képez, ugy a Bánffy-párti, minit a függetlenségi párt képviselő választási mozgalmától távol áll.

A nagy válság.

— augusztus 8.

Budapestről írják nekünk, hogy tegnap délelőtt Ugron Gábor nyilatkozott arról, hogy a 48-as szempontból miként itéli meg a szabadelvűpart egy igen csekély töredékének mozgalmát.

Ugron Gábor szerint ez nem komoly mozgalom s legkevésbé eredményezheti azt, hogy a koalíció törekvéseit előbbre segítik. Ő a főispánoknak a szabadelvűpartból való kilépését sem vette komolyan s ki is derült, hogy azok a kormány kedvéért függetlenítték magukat a Lloyd klubtól. Azt gyanítja, hogy a Pannonabeli pour parlernek is ez az ize, mert különben nem tudná magának megmagyarázni, hogy miért kell halasztgatni és pártkonferencia elé vinni a távozás kérdését.

Igy vélekedik a vezérőrbizottság egyik tagja s ebből világos, hogy a vezérőrbizottság augusztus 10-iki ülésén ebből a szempontból fogják bírálgatni az eseményeket.

Nagy az érdeklődés a szabadelvűpartban az augusztus 23-iki értekezlet iránt. Azt hiszik, hogy igen csekély számban lesznek kilépések és, az egész mozgalom a párt regenerálását fogja eredményezni.

Mint elég megbízható oldalról halljuk, Mikszáth Kálmán, és Sándor Pál már félre is állottak az egész mozgalmától.

A szabadelvűpart bomlásának van egy kis előbomlása. A múlt héten tanácskozott másodrendű diszidens-k tudvalevőleg 17-ikére kérték a pártértekezlet egybehívását. Podmanicky azzal az indoklással, hogy Tisza csak huszadika után ér rá, 23-ára tűzte ki az értekezletet. Ez nem tetszik a kezdeményezőknak; Tisza már Hekuba nekik és nem akarunk várni az ő kedvéért; hivatkoznak arra a megállapodásra, hogy kilépnek, ha a pártvezetőség az értekezletet nem hívja össze. Az elodázás szerintük amolyan fél megtagadás és nem akarják tűrni, hogy arrogánskodjanak velük. Ebben azonban nem mindannyian értenek egyet és így egyelőre kissé patvarkodnak egymás között. A békétlen-

Két anya.

— Van e itt valami különös látnivaló? — kérdezte az idegen, aki a vonat indulásáig arra használta fel a két órai időt, hogy a kis vidéki város temetőjét megtekintse.

— Ugy tudom — felelte az öreg ember, akihez a kérdés szólt — hogy tulan az alatt a zöld sírhalom alatt egy kapitány nyugszik, aki a háboruban esett el. Ez az egyetlen halott, akinek a sírja megnézésre méltó.

— Pedig mindegyik temetőnek van valami nevezetessége, amelyhez valami monda, história, mese fűződik.

— Az a sír ott akkor talán mégis érdekelheti önt, uram — mordodta barátságosan a temetőre s egy sírdombra mutatott, amelyet alacsony kerítés vett körül.

Az idegen arra felé ment.

Egészen a kápolna közelében egyszerű márványtábla állott, két egészen egyforma sír között. Repkény futotta be a sírdombokat s mindegyikre egy egy rózsafa volt ültetve. Az idegen ámulva olvasta a márványtábla feliratát, aztán a temető órára nézett és így szólt:

— Igen, a felirat mindenesetre érdekes. De hát mit jelent?

— Hosszu história az uram — felelte az öreg, akinek láthatólag jól esett az idegen meglepetése. Ha meg kívánja hallgatni, tessék leülni

Es maga is leült a zöldre mázolt papon.

— Az, aki ezt a sírkövet állíttatta — kezdte az öreg — egyik legjobb barátom volt. Szülei meghaltak s akkor két öreg néjével lakott egy barátságos kis házban. Egyike volt a legkedvesebb telkeknek a parton, odabenn pedig minden olyan takeros volt, mint valami babaházban s még mi vad fickók is, akik a keriben és a parton a fejünk tetejére álltunk, egyszerre megszelídültünk, ha ebbe a házba beléptünk.

Mintha zsinoron ment volna minden, a butorok mindig ugyanazon a helyen állottak s az asztalok és székek lába oda volt erősítve a padlóhoz, nehogy hivatlanok eltolják őket s ezzel az egésznek az összhangját megrensták. És a bábuszerű rend közepette az öreg Beck kisasszonyok mindig serényen mozgolódtak. Egészen aprók voltak az ő fehér fejkötőjükben és mindig mosolygós arcukkal. Sohsem mondták másképp egymásnak, mint ugy, hogy: „kedvesem!” Es ha jó éjszakát vagy jó reggelt kívántak egymásnak, mindig összecsókolódtak és jobb kezükkel megeirógatták egymás orcáját.

A fiu, szaz ő büszkeségük volt. Mind a kettőn egyformán szerették. Ha vasárnaponként a templomba mentek, a fiu szálás alakja ott lépkedett a teljesen egyforma kasirshawlos ikertestvérek között, akik jobbról-balról karjára támaszkodtak.

Igy édeglétek hármascskán szép esőndben. A fiuk, akit istenítették, közben meg-

bérmálták, egy kertészhez került inasnak. Később egy szomszéd városban önállósította magát. De minden vasárnap meglátogatta az öregeket, akik végül egészen összetörödtek és egyre nehezebben akaszkodtak bele a karjába, de azért fokozódó bámulattal és büszkeséggel néztek fel rá, közben közben egymásra hunyorítva.

Akkor kitört a kolera s egész ország áldozatot ragadott el a városban. A parti házacskát sem kerülte el. A rettenetes járvány egy éjjel mindakét öreget elhurcolta s unokaöccsük már nem láthatta őket.

Kis birtokukat reá hagyták, azonkívül maradt még egy kis készpénz is. A végrendelet alatt ott volt mindkettőjüknek az aláírása és így szólt:

„Mi alulírottak ezennel utolsó akarataknak nyilvánítjuk, hogy fiunk stb. . .

A végrendelethez két egyforma levél volt mellékelve külön külön egyikük aláírásával. Mindegyik levélben ez volt:

„Isten veled, fiam!

Anyád.”

De hát ki volt az anya? Mind a kettőn nem lehettek, de az volt-e valamelyikük? — A fiatal kerész sokat töprengött ezen a két levelen.

Kora gyermekéje óta hallotta, hogy szülei meghaltak s hogy anyja egyik volt a Beck testvérek közül, akik örökbe fogadták és a nevüket adták neki. A kis ház falán ott lógott apjának az arcképe. Daliás fiatal ember volt tiszti ruhában. Hogy két öreg

Kedvesnek azonban nem lesz fogantatja; az értekezlet mégis csak 23-án délután lesz, a ninek az lesz a következménye, hogy addig is, ha nem is sokan, de egyesek előre ki fognak lépni. Van olyan irányzat is, mely a szabadelvűek egy részét a másodrendű diszidenciától és a pártértekezlettől függetlenül a függetlenségi táborba akarja vinni és ha az előjelek nem csalnak, ennek a törekvésnek lesz a legtöbb fogantatja. Látunk összehívni szabadelvű és függetlenségi képviselőket és egyik az utóbbiak közül azt mondta nekünk: „Két héten belül abszolút többségbe leszünk!” Ugy legyen!

A szociálisták is kezdenek állásfoglalni olyan kijelentés és hűlye ígéret mellett, amelyet egy alap nélküli miniszter tett. A szociálisták tehát felültek Kristóffyának a választói jog kiterjesztéséről történt kijelentésének. Ezt igazolja a tegnapi szolnoki gyűlés, amelyen a következő határozatot hozták.

A lefolyt gyűlés a politikai helyzetnek, első sorban pedig az ország szükségleteinek alapos mérlegelése után megállapítja és kimondja, hogy a mai zürzavaros helyzet megoldásának egyetlen módját és eszközét az általános, titkos választási jog megalkotásában látja, a mely nem csak ezt a megoldást eredményezi, hanem meg fogja tölni a parlamentet komoly tartalommal is. Bár elismeri a gyűlés a koalíciós többség katonai követeléseinek jogosságát, de felismeri azt is, hogy a követelések alapján a mai válság meg nem oldható, mivel a mai alkotmány és a mai parlament gyöngye a kivására megállapítja a gyűlés, hogy a gyöngeség oka a parlament rideg osztályjellege, mely megfosztja a törvényhozást a nép erejétől és kiszolgáltatja a korona hatalmának. Ebből folyólag megállapítja a népgyűlés, hogy a koalíciós többség szempontjából is elengedhetetlen szükség az általános jog megalkotása. Ezzel párhuzamosan megállapítja a népgyűlés, hogy a választási hadjárat alatt a koalíció szóval és írásban kötelezettséget vállalt az általános, egyenlő, titkos választói jog mellett; megállapítja a korona és a belügyminiszter nyilatkozataiból, hogy a köve-

telés azonnal és minden akadály nélkül megvalósítható. Ezek alapján követeli a népgyűlés, hogy a koalíció azonnal alakítsa — a katonai követelések kikapcsolásával — kormányt, az általános titkos választói jog megalkotására, váltsa be ilyenformán adott szavát és juttassa a országot ehhez a korszekalkotó, a haladás felé új mesgyéket nyitó reformhoz. A gyűlés követeli a mai romboló néppusztító válságnak ilyen alapon való befejezését s kimondja, hogy a koalíció vonatkozásában — a mai csak saját adott szavának megszegése árán lehetséges — kész a legmesszebbmenő, legegészebben fegyverekkel vívott küzdelemre, a nép eme legszentebb, legegészebb jogaiért. Tette szólítja fel az ország munkálkodó népét, s mindazokat a kik együtt éreznek vele, a mai általános állapot megszüntetése és az általános, titkos választói jog kivására. Tudatában van a népgyűlés annak, hogy a mennyiben a koalíció áruklása révén rákérül a sor e harcra, szükséges lesz a nép munkálkodó fiait mind egyikének lankadatlan, kiható áldozatkészségére, csüggedetlen lelkesedésére a népjogok megszerzésének magas, szent célja érdekében. Tudatában van ennek és kijelenti megfogadja, hogy készen áll a küzdelemre.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— augusztus 8.

Bartha Miklós olyanféle támadásokat intéz Bánffy báró ellen, a minőket csakis bebizonyult hazasárulás esetében lenne szabad írni. Megfelelt Bánffy báró, csobaságnak bélyegesvén azt a föltevést, hogy neki szándékában lenne az ellenzéki szövetkezet meghontása. A kitűnő tollu vezércikkirő azonban fékezhetné a tollát, mert ezek a cikkei kezdenek oly gyűlöletessé válni, mint akár a Tisza István gróf híres cikksorozata. Az ilyen támadásoknak — ha a megtámadott egyén igazolása oly fényes, mint a Bánffy báróé volt — vagy az ügy, vagy az író vállalja kárát, vagy mindkettő.

*

Eötvös Károly, a vezérő bizottság legmegbízhatóbb tagja, valamelyik vidéki lapban megint azt orgonálja, hogy a koalíció mielőbb vállalja a kormányt. Azt állítja, hogy a király nem fog engedni. Eötvös ur, úgy látszik, sem 1848 at, sem 1867-et nem óhajt, hanem a politikai becsapás esztendőjéért rajong. A vezérő bizottság ezen javíthatlan cinkusának nem ül fel, *ésőt mindenki inkább lesz Batthyányi Lajos, mint Tisza Kálmán!*

*

Szell Kálmánt úgy kellett elejteni, mint nemes vadat, Tisza István mint veszedelmes ragadozó állatot. A Fejérváry-Lányi Krisztofíy-féle banda úgy fog elolvadni, *mint a meleg vízbe dobott szappan.*

*

(Rásó és Tisza.) Tiszának jó öreg alispánunk előtt tett híres nyilatkozataitól visszhangzik a sajtó. Mondják, hogy a találkozó után valaki megszólította az alispánt, hogy hol volt, mit csinált?

— A vasuton voltam . . . nem utaztam, csak *bevonultam a világtörténelembe . . .*

*

Megérkezett Debrecen városához is a belügyminiszter megsemmisítő rendelete. Igen jóízű mosolylyal fogadták azt.

Eszünkbe jut erről egy régi történetke.

Élt Debrecenben annak idején egy ügyvéd. Derék, becsületes ember volt, de sánta és különben sem olyan a megjelenése, hogy valakire rájeshetett volna.

Egy ízben valami vizsgálóbírói funkciókat is teljesített. Azt hallotta, hogy a esendbirtosok szigorú föllépéssel szokták a betyárokat megfélemlíteni.

Neki is dolga akadt ilyen betyárral. Őles, marcona leány volt. Nem akart a mi ügyvédünk szája ize szerint vallani.

— No majd segíték én a bajon, mond az ügyvéd.

Folkap egy vonalzót és a betyár felé sántikált. Rámordul:

— Tüstént agyon verlek, ha nem mondd meg az igazat!

nénje rászédte, erre sohasem gondolt volna. Keresztlevelét megbérmáltatása óta nem használta s akkor sem látta, mert néneje elhívték helyette a szükséges formásokokat.

Hogy tisztába jöjjön helyzetével, fölkereste az öreg papot. A fehérszakállas agastyán csöndes mosolylyal hallgatta szavait.

— Kedves fiam — mondotta végül — hogy kicsoda volaképpen az én anyja, azt nem tudom megmondani. A két boldogult urhölgy akár csak egy test, egy lélek lett volna.

Emlékszem még, hogy annak idején, amikor ebbe a városba költöztek és azt a kis házat ott a parton megvették, különféle históriák kerültek forgalomba. Volt valami kis pénzük és szüleik halála után mint fiatal leányok is együtt laktak már a szomszéd városban. Egy napon azonban elváltak az egyik telebolondult egy fiatal hadnagyba, a másik magára maradt és szomorkodni az ellátott miatt. De nem sokáig maradt egyedül. A hadnagy megugrott és a csaló lett leány visszatért a testvérehez.

Tárt karokkal fogadták. Elköltöztek a városból és idejöttek egy ujszülött fiúskával.

Egy napon a két egyformán öltözködő és egyforma külsejű leány hozzám jött és arra kért, hogy kereszteljek meg egy gyermeket. — A templomba együtt vitték el a

gyermeket. Hogy melyiket jegyeztem be mint anyát, azt nem tudom megmondani, mert olyan hasonlatosak voltak, hogy nem tudtam őket megkülönböztetni. De hát ezt megállapíthatja az anyakönyv.

És az öreg ur arra behozta az anyakönyvet. Abban pedig az anyja neve így volt bejegyezve: Johanna Mária Beck.

— Most már tudhatja tehát, hogyan áll a dolog.

— Szó nincs róla, mert az egyik néneim neve Johanna volt, a másiké pedig Mária.

A pap egy pillanatig töprengött, aztán így szólt:

— Ugy látszik, kár minden további fáradozásért, barátom. A két öreg bizonytalanságba akarta önt hozni és ők annyit tettek önért, hogy utolsó akarataikat tiszteletben kell tartania.

A két öreg hölgy, mint jó keresztény, egymás iránt való szakadailan önfeláldozásban töltötte az életét. Az emberek már olyanok, hogy megvetéssel nézik azokat a nőket, akik ballépést követtek el és ők ezt tudták. Az egyik, aki őszintén szerette a testvérét, nem akarta, hogy ennek a gyermeknek szemrehányással gondoljon az anyjára. S ahogy a dolog most áll, semmiféle anyukát nem homályosítja el az emlékezetét. Önnök mind a kettőjükből kell az önfeláldozó testvért és egyúttal a szerető anyát látnia és évek múltán az ön számára való-

sággal egy alakká fognak összeolvadni. Önnök szép emléke lesz az ifjuságából, ne zárja hát meg.

Ugy is történt. A fiatal kertész aztán ezt a sarkövet állította fel:

ITT NYUGSZIK

AZ ÉN KEDVES ANYÁM
ÉS AZ Ő ÖNFELÁLDOZÓ TESTVÉRE
JOHANNA MÁRIA BECK.

— Ez az egész história — fejezte be az öreg. — De most már szessen, ha el akarja élni a vonatát.

— Köszönöm, hogy ilyen kellemessé tette nekem a várakozást. Ön, úgy látszik, jól bele van avatva ennek a családnak a történetébe. Nem mondaná meg a kertész nevét. Hát ha ismerem?

— Miért ne? — felelte a temető őre. — Az én koromban az ember olyan szivesen fecseg. És ha már a hosszú históriával untattam önt, inkább megérti majd a közlékenységemet, ha teljesítem a kérését. Az a kertész ugyanis, aki ezt az emléket állította — én vagyok.

Az idegen elbucszott. A kertész ott maradt a padon és maga elé mardt. Gondolatai a hála szárnyán anyja és annak önfeláldozó testvére felé szállottak . . .

Karl Musseman.

A betyár pedig csak végig néz a nyílvásznya kis emberkén és így szól foghegyről:

— Ne sokat izéljék az ur, mert tüstént zsebradugom!

Az ügyvéd erre megdöbben és ennyit mond:

— Nem sikerült!

Hát a roszban sántikáló belügynök sem fog különbben járni a megsemmisítő fellépéseivel!

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

(Népdalok.)

— augusztus 8.

I.

A felhő az égen messze száll,
Nincs nekem kedvesebb a rózsámnál,
Százszor is meghalnék érte
Egyetlen tekintetére.

II.

Kapitány ur szerbucz alászlóga
Megerterm már én a masiérozást,
Nincsen bennem semmi kívánni — sejh hajh — de való
Katonának erányos legény való.

Ferenc Jóska kiállott a kapuba
Arra ment egy harmad éves regruta
Ferenc Jóska nagyot köp a markába
Eszébe jut az ő regrutasága.

III.*

Poródon a Békás, Réten a Tirimpó
Tulsó-város szélén van a Messzelátó,
Hirös külső csárda, táncos a Novella,
Átkozott a Zöldág, gyilkos a Kaszánya.

Istenem, teremtom adjál egy kis esőt
A szegény barmoknak, jó legelő mezőt.
Ri a veres bornyú, hóg az ides anyja
Öklömmi könyeket hullat a vin kanca.

IV.

Rozsabokor tövébe fakad a bimbó,
Gyere kis angyalom itt vár a hintó
Elmegyünk majd együtt
Elmegyünk majd szép Tündérországba,
Ugy ülünk majd együtt a rózsabokorba.

Veszek barna kenyeret, vékony szalonnát,
Gyémánt sarkon forgó arany palotát
Bécsi selyemkendőt, selyemkendőt hófehér válladra
Ugy majd együtt a turí vásárra vásárra.

V.

Csuhaj édes anyám, eressen el a bálba,
Ott mulat a babám talpig fehér ruhába,
Fehér a ruhája, csak a szemöldöke fekete,
Csuhaj édes anyám, csak az enyém lehetne.

— **Idegen hangzású keresztnevek a választók névjegyzékében.** Több vár megye központi választmánya kérdést intézett a belügyminiszterhez, az iránt, hogy vajjon az országgyűlési képviselő választók névjegyzékébe a keresztneveket az állam hivatalos nyelvén, vagyis magyaros hangzással kell beírni, vagy pedig az illető választó anyanyelve szerint. A belügyminiszter erre, a most érkezett leiratában kijelenti, hogy — mivel a választók névjegyzékét az állam hivatalos nyelvén kell készíteni, ebből önként következik, hogy a jegyzékbe az egyes választók keresztnevét is lehetőleg a magyar helyesírásnak megfelelő alakban kell bevezetni. A mennyiben tehát a hazánk területén lakó nemzetiségek részéről használt keresztnevek az állam hivatalos nyelvére lefordíthatók, az azokat a jegyzékbe is így kell fölvenni; ha azonban valamely sajtóságos név magyarra nem fordítható, azt az eredeti alakban lehet bejegyezni. Erre nézve különben tájékoztatóul szolgál a M. Tud. Akadémia kiküldött bi-

* Hajduböszörményi nótá és ródák neveivel.

zottsága részéről összeállított jegyzék, a melyből megállapítható, hogy valamely idegen hangzású keresztnevek az állam hivatalos nyelvén mely név felel meg. — Egyébként nincs kifogása a miniszternek az ellen, hogy — a választók némely azonosságának könnyebb megállapítása okából — a választó idegen hangzású szentnevét a névjegyzékben zárójel között feltüntessék.

— **Kubay Alajos jubileuma.** Kubay Alajos, a „Foncier pesti bizt. társaság” debreceni főügynökségeinek ügyvezető titkára, tegnap töltötte be hivataloskodásának negyvenedik esztendejét. Az intézet tisztikara megragadta az alkalmat, hogy a nevezetes nap alkalmával, kifejezésre hozza főnöke irántiszteretét, amelylyel nemes szívű, nagy-rabecsült egyéniségéhez ragaszkodik. A csaknem egy ember életet szellemi és testi friss erőben áthivataloskodott jubiláns ünnepségét, még diszebbé tette a központi Igazgatóság magatartása, aki gyönyörű szavakba foglalt elismerése mellett fényes emléktárgygyal lepte meg kitűnő hivatalnokát. Tekintve, hogy a jubiláns Debrecen előkelő társadalmának egyik legrégebb és általában tisztelt alakja, öröm ünnepé alkalmával bizonyára együtt osztozik örömeiben Debrecen társadalmának értelmisége is.

— **Halálozás.** A legnépelyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk felejthetetlen jó nőm, édes jó anyám, sógornő, unoka testvér, nagynéni és áldott emlékü jó rokonai — **hai Both Zauzsánna Polgár id. Nagy Jánosné asszonynak** f. hó 6 án d. u. 4 órakor munkás életének 70-ik boldog házasságának 45-ik évében, rövid szenvedés után, történt csendes elhunytát. Felejthetetlen halo tunk földi részei f. hó 8 án d. u. 3 órakor fognak Baross-utca 16-ik számú házunktól az ev. ref. egyház szerint az újtemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mély végtiszűségűtélre rokonainkat, ösmerőseinket és a n. é. közönséget szívvel meghívjuk. Debrecen, 1905. augusztus hó 7-én. Bánatos férje: Polgár Id. B. Nagy János. Egyetlen fia: Polgár Ifj. B. Nagy János nejjével **Novák Eszterrel.** Sógornője: **Özvegy Polgár Szűcs Antalné Nagy Mária és gyermekei.** Unokatestvérei: **Boldogh Juliánna öz. Polgár Polgári Sándorné.** Boldogh Zsuzsánna öz. Polgár Simon Ferencné és gyermekei, Polgár Boldogh István nejjével **Farkas Zsuzsánnával,** Boldogh Mária férjével **Polgár Köblös Mihálylyal.** Számos közeli és távoli rokonok és a többi unokatestvérek nevében is. Áldás és béke poraira! A temetést **Dankó M. tem. int.** rendezi.

— **Esőzés.** A míg náunk rekkenő a hőség és pusztít a termőföldön, addig az ország más helyein áldásos esőzés volt. Tegnap Debrecenben is esőre fordult az idő e ett is tiz husz csepp, aztán ismét kisütött a nap s izzadtunk tovább. Az országban azonban igen szép, kiadós esők voltak. Budapestten egész éjjel esett, úgy hogy igen lehűtötte a forró levegőt, Kecskeméten egész éjjel bő zápor és délelőtt csendes eső esett. Szegárdon és vidékén a hosszú, rekkenő melegség után tegnap este és jótékony eső esett, mely a növényzetet felfrissítette. Kis-Cell. Vasárnap délután nagy vihar kíséretében esett az eső. A villám a környéken több helyen lecsapott. Eszékéről jelentik: Négy heti szárazság után, mely alatt vasárnap a hőség 38 fokot ért el árnyékban, 4 órakor délután orkánszerű vihar támadt, melyet az éjjel erős zivatar követett. A vidéken is erős esőzések voltak. Tapolcán tegnap délután egy óráig tartó, idűtő eső esett. Aradon az éjjel irtózatos hőség után hosszabb eső esett. A vidéken a tengerinek, a mely már teljesen elszáradt a nagy szárazság következtében, alig használ, de a vidék szőlőit megmentette az elszáradástól.

Műhelymunkások az országos dalversenyen.

A jelen héten Szombathelyen lefolyó országos dalversenyen a műhelymunkások *Egyetértés* című dalárdája is versenyezni fog és minden jel arra mutat, hogy a debreceni dalnokok nem fognak szégyent vallani. Vasárnap délután ugyanis, a műhelytelep óriási térségen nyilvános próbát tartottak, melyen a sajtó képviselőin kívül a város közönségének nagy része tolongott, kiket egyrészt a zenei élvezet, másrészt a hevenyészett táborig lakoma költészete csalogatott oda. A dalárda derekasan kitett magáért. Dacára annak, hogy tagjai kizárólag a műhely személyzetéből kerülnek ki, oly tökéletes egyöntetűséggel dicsekedhetnek, a minőt nagyobb hírű dalárdáink is máltán megirigyelhetnek tőlük. Versenyszámul „Rákóczy a határon” című rendkívül polyphonus kardalt választották s a leggyönyörűbb előadásban mutatták be az ezernyi érdeklődőknek. A színesebb keret kedvéért a műhely zenekara is játszott, igen szépen adva elő Kélernek népszerű *Vigjáték* nyitányát s a pesarvi hatyu nehéz *Stabat materét*. A nénes versenyzőket szinte érdeklődésünk kíséri.

— **Sikkasztó pincér.** **Sovanez Vince,** az Angol királyné szálló volt főpincére csudarul megjárta egy barátjával **Osztrocsina János** kitűnő kollégája ugyanis három hét előtt így szólt hozzá:

— Pajtás, add ide az arany órádat és láncodat a míg a templomból vissza jövök!

Sovanez szívesen tett eleget a kérelemnek s a 130 kor. értékű órárt és láncot oda kölesőözte **Osztrocsina** cimborá azonban meglepett az ékszerekkel. Mikor **Sovanez** érdeklődött utána, már csak hült helye volt Debrecenben. Tegnap aztán jelentést tett az esetről a rendőrségen.

— **Eltűnt leány.** **Hoóossy Erzsébet** 14 éves varrólánya mint egy hét óta eltűnt Debrecenből nővére lakásáról. Azok, a kik a leány tartózkodásáról esetleg tudomásul bírnak, kéretnek, hogy jelentsek be a rendőrségnél. Az eltűnt **Hoóossi Erzsébet** igaz csinós arcú barna lány volt.

— **Házasságszédelgés.** **Dózsá Jánosné** szül. **Dózsá Eszter** asszony még elég jó arcú és fiatal ahoz, hogy szerelemre gyaljon a szive. Akadt is nemregiben ideálja **Mészáros Antal** napszámos személyében. **Mészáros** mihamar kipuhatolta, hogy **Dózsá Eszter**nek egy kis pénze van s ezért persze igen szerelmes lett. **Vadházasságra** lépett **Mészáros Dózsánával.** A **Késés utca 46.** házban vettek lakást s ott éldögéltek. **Mészáros** azonban elérkezettnek látta az időt, hogy a házassági ígérteit be ne váltsa, különben is kiesalván az asszonytól 110 koronát, — elhatározta, hogy elhagyja. Tervét keresztül is vitte. Minekutána még 100 koronát ellopott tőle, elszökött. A szegény és szerelmes nő jelentést tett a házasság szédelgő ellen.

— **Meglopták a cirkusz előtt.** A villamosfényben uszó **Sidoli cirkusz** előtt töménytelen sok a kétes existencia esténkint. Valahány rovott multu alak van Debrecenben az mind ott tartózkodik. Így történt tegnap, hogy **Nádas Imre** debreceni lakost, a ki egy kissé kaptatos állapotban nézte végig a cirkuszi előadást, ismeretlen tettes meglopta. 90 koronát tartalmazó pénztárcáját csenték ki a zsebéből, de az órája is eltűnt a pénzzel együtt. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **A vizes korsó.** **Patófi Sándornak** az a bizonyos költeménye, amelyben szó van arról, hogy megállott a kanyargó **Tiszánál,** a hol a szép lányok vizet merítettek, meg-elevenült tegnap egy debreceni külvárosi közokutnál. Ott ugyan egy cseppet se volt költészet, de volt verekedés. **Szóllósi Balint** vizet merített, ugyanakkor **Palócz János** is, a ki haragosa az asszonynak. **Palócz** a vízmerésnél felkapta **Szóllósiné** korsóját és a fejéhez vágta. Az asszony jajgatására a fiú is előkerült és fejszével támadt az anyja bánalmazójára. A rendőrség a verekedők ellen vizsgálatot indított.

Bakák és huszárok harca. A kasásnapon eselédállok kevés kivétellel folynak le vér nélkül. Tegnap a Tizenháromvároson lévő Magyar Király szállóban volt ilyen eselédál, a hol a hetes, kocsis, szobalány és szakácsnékon kívül nagyszámmal volt képviselve a közhadsereg és a huszárság. Éjfél után duhajkodni kezdtek a legények. — A bakák összeröföntek a huszárokkal. A verekedésben Nyáry Lajos és Csegei János bakák és Fekete József közhusár súlyosan megsérültek. A harc színhelyén a katonai őrző is megjelent és a verekedő katonákat lefegyverezve, beszállította a kaszárnnyába.

Gyorsírás az ókorban. Hogy a sztenografozás nem új keletű mesterség, hanem ismerték már az ókorban is, erre van már egész sereg bizonyíték. Csak tavaly ásták ki egy ezeltől két ezer esztendővel elhalt görög gyorsírónő sír-emlékét, most ugyancsak Alexandriában írott dokumentumát találta Grenfell professzor a gyorsírás ősiességének. A nemrégén felfedezett Orininkospapiruszok között talált egy szerződést, a melyet egy gazdag ur egy gyorsírás-tanítóval kötött a Krisztus születése előtti harmadik században. A szerződésben a gyorsírás tanára kötelezi magát arra, hogy a nagy ur irástudó rabszolgáit a sztenografálás fortélyaira, a rövidített és jelekkel való írás mesterségére megtanítja. Ezért kap százhusz drakmát, három egyenlő részben. Negyvenet a tanítás kezdetekor, negyvenet husz lecke után és negyvenet a tanítás eredményes befejezésekor. Tehát már Krisztus születése előtt a gyorsírás mesterségének akkora kelete volt, hogy a tanításából is meg lehetett élni.

Talált pénztárca. Találtatott egy pénztárcaiban bizonyos összegű pénz, igazolt tulajdonosa átveheti a II-ik ker. rendőrkapitányságnál.

Mulató az Arany Bikában. Nap után fokozódik az érdeklődés az Arany Bikában levő orfeum előadások iránt. Tegnap este például olyan nagy közönség volt jelen a mulatóban, hogy alig lehetett helyet kapni. A nagyszámu közönség igen jól mulatott a változatos műsornak minden számánál. Nem érdektelen megemlíteni, hogy ezen a héten a fővárosi artista világnak több igen jeles szerepe fog fellépni a Bika szállóban. Ezek az előadások igazi műélvezetet fognak nyújtani a közönségnek s azért már most felhívjuk rája a közfigyelmet.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképfelvételek a műterem kapubejáratajánál levő táblákban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Ravasz esetek.

Egy gazdátlan pofon története.

Érdekes kalandon mulatnak most Debrecenben azok, akik tudomást szereztek róla; pedig ez a kaland, — bármennyire bővelkedik is kacagtató momentumokban, — nagyon is tragikusan végződött. A hőse ennek a tragédiának egy debreceni divatárúzet tulajdonosa, szereplői pedig az üzlet-tulajdonos felesége és egy másik hölgy. Amikor eljön az esti korzó ideje, mindig látható volt a kissé mellett, de párisian sikkos hölgy.

Csak a „Lotty ezredesei” Lottyját lehet összehasonlítani vele, mert neki szintén liliom a válla, szintén őz a lába, a keze szintén piskóta, a hangja szintén zengő nóta, az ajkán szintén rózsák s a fekhelye bizonyára szintén nem strózsák.

Kacéran feszülő szoknyája után ész nélkül futnak fiatalok s öregek vegyesen. Toll nem írhatja le hiven ezeket a széditő bájakat, de sejteni mindenki sejtethi, akik csak az utjába hoz jó sorsa.

A hölgy akiről minden tulzás nélkül el lehet mondani, hogy jó kedvében teremtette az Isten — tegnap délelőtt bement a divatárúzetbe selyemruhának valót vásárolni.

Az üzlet-tulajdonos volt olyan előzékeny, hogy fölkelte a felesége mellől és személyesen szolgálta ki bájos vevőjét, aki egy divatos nehéz duchesset választott, majd megkérdezte az árát.

— Harminc korona, monda a kereskedő.

— A sok lesz, felel a hölgy. Huszonnégy koronát adok méterjérért.

A kereskedő merészet gondolt és nagyot. Egészen közel hajolt a hölgyhöz és ábrándosan rámeresztve a szeméit, a fülébe sugta:

— Hát alkodjunk meg. Huszonnégy koronát fizet nagysád, a többit majd . . .

. . . Itt egy kicsit nagyon merész lendületet vett a kereskedő ékesszólása.

— Szentelen! — hangzott a következő pillanatban egy éles kiáltás, a kereskedő és a hölgy piskótakeze között létrejött tapadást pedig hatalmas csattanás tette el és letagadhatatlanná.

A bájos hölgy lángbaborult arccal sietett ki az üzletből, a kereskedő felesége pedig csak annyit tudott mondani a felpofozott férje urának:

— Ugy kell neked, te nyomorult . . .

Mielőtt még a férje mentegetőzését meghallgatta volna, könyes szemmel hagyta el a boltot az asszony, délután pedig elutazott a szüleihez.

SPORT.

Lawn-Tennis verseny a sporttéren.

— augusztus 8.

A Debreceni Torna-Egyesület által f. hó 10 től folytatólag a sporttéren rendezendő Lawn Tennis versenyben résztvevő versenyzők, a megejtett sorshuzás eredménye szerint következő sorrendben versenyeznek:

I. Férfi egyes verseny.

I. ső fordulóban.

1. Székely Árpád — Hollander Leo ellen.
2. Szunyogh Sándor — Szunyogh Zoltán ellen.
3. Dr. Borsovai Jenő — Dr. Hajnal Dezső ellen.
4. Likovich Szilárd — Szunyogh Pál ellen.
5. Töppler Ottó — Békéssy Géza ellen.
6. Kovács Mihály — Dr. Várady Szabó János ellen.

A sorrend a II. ik fordulóban az I. ső forduló eredményétől függ.

II Vegyes páros verseny.

I. ső fordulóban.

1. Perczel Ellus és Dr. Várady Szabó János — Békéssy Ilonka és Likovich Szilárd ellen.
2. König Margit és Dr. Borsovai Jenő — Kemény Irén és Hollander Leo ellen.
3. Laszgallner Nóra és Békéssy Géza az előbbi ellenfelek egyik nyertes párral a további összeállítás az I. ső forduló eredményétől függ.

III. Páros férfi verseny.

I. ső fordulóban:

1. Szunyogh Sándor és Dr. Várady János — Szunyogh Zoltán és Szunyogh Pál ellen.

2. Dr. Berzsovay Jenő és Székely Árpád — Dr. Hajnal Dezső és Békéssy Géza ellen. A II. ik forduló sorrendje az I. ső forduló eredményétől függ.

A sorshuzás — melynek eredménye meg nem fellebbezhető — f. hó 6. án délután ejtett meg a sporttéren az egyesület ügyvivő elnök, a jelen volt versenyzők és közönség előtt. Az egyes sorszámokat Laszgallner Tibor lepartatlanabb és a sporttérenek legfiatalabb (5 éves) rendes látogatója húzta ki.

Nem egyleti tagok részére, a verseny egész lefolyására érvényes sporttéri tréning jegyek Laszgallner Kálmán egyleti ügyvivő elnöknel már kaphatók.

TAVIRATOK.

Képviselőválasztás.

Liptószentmiklós, aug. 7. A szavazás rendben megkezdődött. 10 órakor volt Lányinak 171, Stodolának 225 szavazata.

Liptószentmiklós, aug. 7. A képviselőválasztásra Russzu Szirán, Hodzsa Milán és Pop István nemzetiségi képviselők megérkeztek és a falvakba vonultak. Hodzsát a hatóság igazgatásért felelősségre vonta. A kertületben nagy az izgatottság.

Liptószentmiklós, aug. 7. A szavazás eredménye délután fél hatkor a következő: Lányi 1458. Stodola 1359. A szavazás folyik.

Liptószentmiklós, augusztus 7. A zárórát 6 órakor tüzték ki. Ekkor Lányinak 1550, Stodolának 1512 szavazata volt. Az eredményt 7 órakor hirdették ki. Lányi 30 szavazattöbbséggel megválasztott.

Fejérváry jön ügyvezetni.

Budapest, aug. 7. A Magyar Nemzet hiteles forrásból arról értesül, hogy Fejérváry Géza báró nem tartja be a háromhetes Karlsbadi kurát. E hó 16. án visszaérkezik Budapestre, mert sok dolga van.

A béke felé.

Osterbey, augusztus 6. A japán és orosz békeköteték mai találkozásuk alkalmával kezet fogtak egymással és elbucuzáskor is szívélyesen üdvözölték egymást. A japánok igen megelégedetten nyilatkoztak a találkozás felől.

New-Port, augusztus 6. A békeköteték ma délután ideérkeztek és azonnal folytatták utjokat Portsmouth felé. A békeköteték yachton, Witte vasuton utazik tovább.

Justh Gyula a tisztviselőkért.

Makó, aug. 7. Justh Gyula a képviselőház elnöke ma 10 ezer koronát ajánlott fel Csanádvármegye közgyűlésén arra az esetre, ha a vármegye tisztviselőit a darabant kormány felfüggesztené.

Az orosz helyzet.

Pétervár, augusztus 7. Mint a Novoje Vremia értesül, a mértékadó körökben egy miniszteriumot szándékoznak létesíteni azzal a feladattal, hogy a birodalmi dumának előterjesztendő javaslatokat előkészítse.

Pétervár, augusztus 7. Vladivosztoke parancsnoka az ostromállapotra való tekintettel, felhívta az idegen kereskedőket, hogy hagyják el a várost. Többnek megengedték, hogy Chavarovszkban maradjanak.

NYAVAJA TÖRÉS!

Ki nyavajátörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár” által **Majna-Frankfurt**.

Még csak 6 napig.

CIRCUS Sidoli Cäsar

a Vásártéren.

Ma Kedden aug. 8-án este 8 órakor

Rendkívüli előadás.

Jutalom estéje

a francia műlovarnóknak
Mlle Pauline de Regals.

Tartalmas sport műsor.

Kétszeres fellépte a jutalmazandónak a legjobbmutatványaival, az iskola lovaglás és idomításával.

Uj fényes műsor! Debrecenben még nem létezett!

8 zenés mén, 8

PETOLETTI KÁROLY ur legujabb idomítása.

Plasztikai márványképek,
bemutatva a CARPINI csoport által.

Uj! A medve mint műlovar. Uj!

Lóra ugrik akadályon és abroncsos keresztül. A Sidoli circus eredeti idomítása.

Nagyszerű eredmény az elősmert egyedül álló löidomítás Sidoli Cäsar igazgató és az összes művészeknek **Uj ballet.**

A műsor 18 számot tartalmaz,

Helyárok: Páholy ülés 3 kor. 50 fill. Zártszék (számozott) 2 kor. 50 fill. I. hely 1 kor. 60 fillér. II. hely 1 k. 20 fill. Karzat 60 fill. — Gyermekek 10 éven alól, karonák örmestertől lefelé csak hétköznapokon I. helyen 1 korona, II. helyen 60 fillér. karzaton 40 fillért fizetnek.

Jegyek előre válthatók **BORSOS KATA** szolgálatában, Városház-épület. Részletes műsor este a cirkusban. — Buffet a cirkusban.

Holnap szerdán, augusztus 9-én este 8 órakor **1-ső nagy Parforce előadás** villámműsorral.

25 számból álló műsor. A n. é. közönségnek alkalma van ezen estén annyit látni mint más két előadáson.

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelőintézete.

Budapest, VI. Teréz-körút 39. I

Bejáró és bennlakó növendékek. Elemi, polgári továbbképző osztályok. Államérvényes bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Kiváló tanerők, Bennlakó külföldi nevelőnek. Kívánatra bővebb felvilágosítást az igazgatóság.

Hirdetések.

felvétetnek a kiadóhivatalban

Komáromi M.

műhangszerkészítő és kereskedő
Debrecen, József kir. herceg-
utca 2. szám.

Zongora, cinbalom, hegedű és mindenemű hangszer és alkatrészei nagy raktára.

Szakszerű műhely. Uj hangszerek készítését és javítását elfogadok.

Beszélőgép, gramophon, 2 oldalt játszó lemezek jutányos áron.

Mindenféle hangszert részlet tizetésre is.

Zongora hangolást helyben és vidéken is elfogadok.

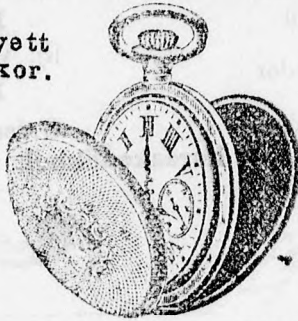
Művészektől több elismervény.

1905 évre szóló árjegyzék ingyen és bérmentve.

Régi hangszert veszek vagy becserelek.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett
csak 7 kor.

Pompás meteoronir-Gloria-azüst óra. 3 erős felálló ugró borítókkal, gazdagon véve, pompásan járó, 3 évi jót állás mellett, utánváltással csakis **7 korona.**

Uhrenf. J. König.
Wien, VII. Westbahnstr. 36 72.

Hirdetések művészi illusztráció, szövegírása, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljes díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, V. Váci-utca 20. — HIRDETÉSI IRODA.

„Lähne-féle tan- és nevelő-intézet”

Sopron.

**Elemi iskolával,
8 osztályu nyilvános főgimnáziummal és reáliskolával.**

Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes és szigoru felügyelet. Növendékek rendre és ön álló munkássága szoktattatnak.

Uj növendékek már augusztus hónapban is felvétetnek.

Prospektusa les mindennemű felvilágosításalkézségesen szolgál

az igazgatóság.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht név tisztta és ment káros alkatrészeketől
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

használjuk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármí mosási célra, ugymint:

saját használatra
minden ruhaneműnél
és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

Donogán és Somossy DEBRECEN, Kistemplombazár.

Az idény előrehaladottsága miatt

rendkívül leszállított áron

árusítunk

**Mosó zephir, Kreton, Ruhavászon Etamine,
és Batistokat.**

Zacherlin

Nagyon segít és utól-
érhetlen fűregpusztító
Úvegekben vásárol-
juk.

Kapható:

Debrecen

Csanak József
Criseo Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Gőzezy István
Havas József
Jósa és Jóna
Kertész Nándor

Klein Ignác
Kóhn Henrik
Koslóssy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Riekl Antal József

Róth Antal
Tóth Kálmán
Várray József
Gőzezy István
Böszörményi István
Molnár Jenő.
Kornhoffer József
Kertész Miklós

Berettyóujfalu:

ifj. Weiszberger Ignác

Érmihályfalva:

Grósz Hermann

Lévay Vince
Pollák Móric

Hajduböszörmény:

Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weiszmann József

kereskedőknél.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHÍVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsajtóval felszerelt
KÖNYVNYOMDA,
hol mindennemű
NYOMTATVANYOK
izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a
„SZABADSÁG”
részére
jutányosan felvételnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyed évre . . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . . 20 kor.
Fél évre . . . . . 10 kor.
Negyed évre . . . . 5 kor.